

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZENI: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 124.

Kraków, sobota 1 czerwca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reklamy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odroczeniem do domu 5 Zł.

Wielka bitwa we Flandrji zbliza się ku zakończeniu

Angielski korpus ekspedycyjny w rozsypce. — Nieprzejrzane łupy wojenne. — Pustoszące działanie niemieckiej floty powietrznej na uciekających Anglików. — Otoczenie wojsk koalicyjnych na linii Poperinghe-Cassel. — Łódź podwodna zatopiła ponad 30.000 ton.

Główna Kwatera Wodza, 31 maja. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Wielka bitwa we Flandrji i pod Artois zbliża się do zakończenia przez zniszczenie stojących tam w walce armij francuskich i angielskich. Od dnia 29 maja także i angielski korpus ekspedycyjny znajduje się w zupełnej rozsypce. Korpus ten, porzucając na drodze nieprzejrzany materiał wojenny, ucieka ku morzu. Płynąc wpław i na małych łodziach usiłują Anglicy dotrzeć do okrętów stojących na rzekach, które narażone są, jak to już doniesiono w komunikacie specjalnym, na pustoszące działanie niemieckiej floty powietrznej.

Trafiono ponad 60 okrętów, z czego 3 okręty wojenne i 16 okrętów handlowych zostało zatopionych, 10 okrętów wojennych i 21 okrętów handlowych wszystkich klas poważnie uszkodzone, wglądnię podpalono. Artylerja przeciwlotnicza zatopiła jedną strażniczą łódź i uszkodziła dalszych pięć łodzi, jak również 5 łodzi pocigowych.

Eskadry lotnicze użyte do ochrony tego wielkiego ataku zestrzeliły 68 nieprzyjacielskich samolotów.

Na południe od linii Poperinghe-Cassel zebrały się zmierzające od zachodu, wschodu i południa armje niemieckie, zamykając liczne nieprzyjacielskie grupy.

Podczas ataku na umocnione stanowisko Hazebrouck w dniu 28 maja wyróżnił się jeden z pancernych batalionów pionierów pod dowództwem podpułkownika von Bodecker. Na froncie południowym odparto atak nieprzyjacielski nad dolną Sommą, przeprowadzony przy użyciu tanków. Na południe i na południowy zachód od Amiens obozy wojskowe w lasach zostały zbombardowane.

Straty nieprzyjaciela w dniu 29 maja w powietrzu wyniosły łącznie 89 samolotów, z czego 88 zostało zestrzelonych w walkach powietrznych a 17 przez artylerję przeciw-

lotniczą, reszta została zniszczona na ziemi. 15 samolotów niemieckich zaginęło.

Lotnicy niemieccy zaatakowali nieprzyjacielskie lotnisko w Norwegji, niszcząc liczne samoloty, stojące na ziemi. Atakujące z rejonu Drontheim na północ oddziały

strzelców górskich zajęły miejscowość Fauske na wschód od Bodoe.

Jedna z niemieckich łodzi podwodnych zameldowała o zatopieniu siedmiu nieprzyjacielskich parowców o łącznym tonażu 38.400 ton. (p)

Obrzymi atak lotniczy na flotę transportową.

Zatopienie trzech okrętów wojennych i 16 transportowców wojskowych.

Berlin, 31 maja. — Popołudniu i wieczorem 29 maja zaatakowały silne oddziały dwóch korpusów lotniczych, stojących pod dowództwem generałów Gauerta i v. Richtofena brytyjskie okręty wojenne i transportowce, znajdujące się w portach oraz na terenie morskim między Dunkierką a Ostendą. Okręty te miały przewieźć pobity korpus ekspedycyjny do Anglii.

Atak, w którym wzięły udział oddziały wszystkich broni, objął ponad 60 okrętów. trzy okręty wojenne oraz 16 okrętów transportowych, w tym okręty pojemności ponad 15 tysięcy ton, zostały przez koncentryczne bombardowanie zatopione. 31 dalszych okrętów otrzymało trafienia i zostało poważnie uszkodzonych, częściowo zaś unie-

szkodliwionych, częściowo wreszcie podpalonych. Służby w porcie w Duklerce zostały całkowicie zniszczone, wody z doków portowych zupełnie wyciekły.

Samoloty myśliwskie, które przeprowadziły walkę łącznie z bombowcami przeciwko angielskiej próbie odtransportowania wojsk, zanotowały 68 wypadków zestrzelenia nieprzyjacielskich samolotów. Przy tej sposobności odznaczył się pułkownik von Masow, 10 dalszych samolotów, których zadaniem było chronienie okrętowania wojsk, zestrzeliła artylerja przeciwlotnicza. Artylerja ta zatopiła poza tem jeden mniejszy okręt wojenny i poważnie uszkodziła pięć dalszych. (p)

Przekazanie okupowanych obszarów w Holandji wojsk. władzom niemieckim

(!) Amsterdam, 31 maja. Siedziba holenderskich władz naczelnych Haga stała w ubiegłą środę pod znakiem uroczystości przekazania suwerennej władzy wojsko-

wej w okupowanej Holandji gen. lotnictwa Christiansenowi oraz przekazanie najwyższej władzy wykonawczej w ręce mianowanego przez kanclerza Hitlera komi-

Samobójstwo gen. Gamelin'a.

General Gamelin.

Rzym, 31 maja. — Dziennik „Messagere” opublikował we czwartek rano wiadomość, nadeszłą z Berna, według której obiegające od kilku dni pogłoski o samobójstwie gen. Gamelin, zostały potwierdzone przez najwiarygodniejsze źródła. Mówi się przytem, że Gamelin dokonał samobójstwa na skutek żądania francuskiej komendy naczelnej.

Dalej donosi „Messagere”, że gen. Corap, który dowodził wojskami francuskimi w Ardenach, uchodzi za głównego winowajcę porażki wojsk koalicyjnych i z tego powodu miał zostać rozstrzelanym.

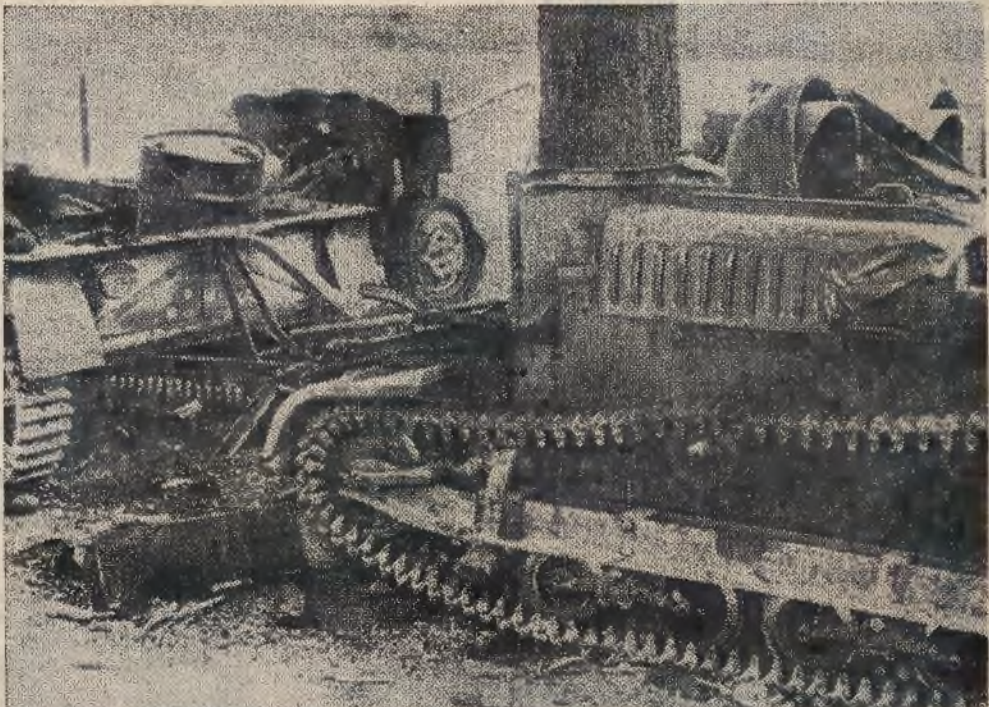
sarza Rzeszy dla tych terenów, niemieckiego min. Seyss-Inquarta, który poprzednio piastował godność zastępcy Generalnego Gubernatora w Krakowie.

Aktu przekazania władzy dokonał naczelnym dowódcą wojskowy w Holandji i Belgji gen. piechoty von Falkenhausen. Ludność holenderska okazywała temu aktowi żywe zainteresowanie. (p)

Złoto belgijskie zostało „uratowane”

(::) Berno Szwajcarskie, 31 maja. Jak donosi „Exchange Telegraph” urzędowo z Londynu, belgijskie rezerwy złota w wysokości 25 miliardów franków zdolano uratować (!).

Tanki koalicyjne nie wytrzymały próby sił.

Podczas ostatnich walk na froncie zachodnim w szerokiej mierze zostały użyte tanki i samochody pancerne. Okazało się przy tej sposobności, że tanki aliantów nie wytrzymały próby sił z niemiecką artylerją przeciwpancerną i flotą lotniczą, których pociski zniszczyły pokaźną ilość koalicyjnej broni pancernej. Na zdjęciu naszym na lewo widzimy jeden z belgijskich tanków, który zapalił się od pocisku niemieckiej artylerji przeciwpancernej pod Antwerpią. Na zdjęciu widać wyraźnie płonące zbiorniki z benzyną. Na zdjęciu na prawo widzimy kilka tanków armji koalicyjnej, zniszczonych podczas walk na szosach belgijskich.

Gen. Prioux w niewoli niemieckiej.

Berlin, 31 maja. — W dniu 29 maja francuski generał Prioux wraz ze sztabem został wzięty do niewoli pod Steenvoorde, na wschód od Cassel.

Na temat wzięcia do niewoli francuskiego generała Prioux dowiaduje się agencja „Transocean” z wiarygodnego źródła co następuje: „W dniu 29 maja został wzięty do niewoli pod Steenvoorde na wschód od Cassel komendant 1 armii francuskiej, gen. Prioux wraz z wieloma wyższymi oficerami francuskimi. Gen. Prioux, który obecnie liczy 61 lat, uchodził za szczególnie zdolnego wyższego oficera. Podczas wojny światowej był on oficerem francuskiego sztabu generalnego. Po zakończeniu wojny dowodził wojskami kolonialnymi, a przez pewien czas był szefem misji wojskowej w Polsce. Po wybuchu obecnej wojny objął on dowództwo pierwszej armii francuskiej. Po załamaniu się tej armii, generał Prioux dostał się do niewoli niemieckiej.”

Jak już doniesiono, ogólna liczba jeńców francuskich wziętych do niewoli, narazie nie da się ustalić.

Dwaj franc. generałowie wzięci do niewoli.

Jak już doniesiono w komunikacie wojskowym, w La Capelle oddziały pancerne wzięły do niewoli dwóch generałów francuskich. W związku z powyższym faktem otrzymujemy niniejsze szczegółowe sprawozdanie.

La Capelle było silnie umocnionym punktem operacyjnym Francuzów. Gdy oddziały zmotoryzowanych strzelców niemieckich wraz z tankami wtargnęły do miasta, zostały silnie ostrzelane z okien, piwnic i drzew i fortów. Podczas, gdy tanki obrzuciły pociskami schrony nieprzyjaciela, zamieniając je w gruz, to strzelcy, nie zważając na strzelaninę, zaatakowali granatami ręcznymi domy, obsadzone przez Francuzów.

Zażarta walka trwała w dalszym ciągu. Podczas gdy dolne piętra domów były niszczone przez granaty ręczne, to z dachów strzelali w dalszym ciągu strzelcy francuscy. Jeszcze zażarciej atakowali jednak żołnierze niemieccy. Atak, prowadzony przez majora W. został uwięziony pełnym sukcesem. Żołnierze niemieccy, działając pod osłoną tanków, wzięli do niewoli licznych jeńców.

Gdy kilka celnich trafień zniszczyło gmach poczty, przygotowany do oporu, na ulicy ukazali się dwaj starsi oficerowie francuscy bez broni. Oficerów tych zabrano do tanku, gdzie okazało się, że są to dwaj generałowie francuscy. Był to generał dowodzący czwartą dywizją północnoafrykańską i podległy mu generał brygady. Tank, zabierając oficerów francuskich szybko oddalił się. Ze wszystkich domów i zakątków poczuli wychodzić jeńcy.

Generał niemiecki, do którego przyprowadzono ujętych generałów francuskich, przyjął ich słowami: „Moi panowie, przykro mi jest, iż poznajemy się w tak smutnych dla panów okolicznościach. Pozwól panowie, że wyrażę im moje uznanie za dzielność i odwagę, z jakimi wasze oddziały, były się z nami”. (p.).

Odprawa Sowietów dla Anglii.

(M) Ateny, 31 maja. Będący w drodze do Moskwy minister Cripps, aby tam wpłynąć na poprawę stosunków angielsko-sowieckich, przybył obecnie do Aten, gdzie jednak musiał niespodziewanie przerwać dalszą podróż. W środę bowiem nadeszło oświadczenie rządu sowieckiego, w którym powiedziano, iż nie zamierza on pertraktować ani z panem Crippsem, ani z innym delegatem angielskim. (p)

Angielscy pośrednicy niepożądani w Moskwie.

(!) Moskwa, 31 maja. W związku z opublikowaną już depeszą z Aten p. t. „Odprawa Sowietów dla Anglii” oficjalna sowiecka agencja telegraficzna „Tass” ogłasza komunikat następującej treści:

„Wobec szeregu nieścisłości i nieodpowiadających rzeczywistości doniesień, jakie rozszerzane są na łamach prasy angielskiej w sprawie podróży do Moskwy msr Crippsa, agencja „Tass” została upoważniona do następującego wyjaśnienia:

W odpowiedzi na propozycję rządu angielskiego w sprawie wysłania do Moskwy nadzwyczajnego pełnomocnika rządu angielskiego mr. Crippsa, komisarz ludowy spraw zagranicznych Mołotow upoważnił ambasadora Maiskiego do zakomunikowania rządowi angielskiemu, iż rząd sowiecki nie rozpocznie rozmów ani z mr. Crippsem, jako pełnomocnikiem nadzwyczajnym, ani z żadnym innym.

Jeśli rząd angielski zamierza rzeczywiście prowadzić rozmowy w sprawach handlowych, a nie pragnie ograniczyć się jedynie do rozmów na temat nieaktualnej zmiany w stosunkach między Anglią i Unją Sowietów, to może uczynić to za pośrednictwem swego ambasadora w Moskwie pana Seedsa, ewentualnie za pośrednictwem innej osoby, piastującej stanowisko ambasadora w Moskwie w wypadku, gdyby pan Seeds miał zostać zastąpiony przez jakąś inną osobistość.”

Zdaniem Rzymu na Bałkanach nastąpiło odpreżenie.

„Akcja propagandowa Anglii i Francji spaliła na panewce”.

(§§) Rzym, 31 maja. W kołach politycznych Włoch poświęca się wiele uwagi występującemu coraz wyraźniej na Bałkanach odpreżeniu i uspokojeniu umysłów.

Z zadowoleniem przyjęto do wiadomości informacje, o demobilizacji powołanych przed kilku tygodniami w Rumunii kilku roczników, jak również o tego rodzaju zarządzeniach w Jugosławii.

Propaganda angielsko-francuska, przeprowadzana na terenie państw bałkańskich, aby je wciągnąć do konfliktu, jak to oświadcza „Popolo di Roma” — całkowicie spaliła na panewce. Jugosławia zaczyna dochodzić do wniosku, że zarówno ze strony Włoch, jak i Niemiec nie grozi jej żadne niebezpieczeństwo, które natomiast może wynikać skutkiem własnych

i nieprzemyślanych kroków.

Pewna wysoka osobistość oświadczyła belgradzkiemu przedstawicielowi wspomnianego dziennika, że w Jugosławii dąży się zauważyć w ostatnich czasach oznaki pewnego zniecierpliwienia i nerwowości, z drugiej strony jednak można stwierdzić, że nastąpił okres spokoju i rozważań.

Wysiłki pewnych jugosłowiańskich ugrupowań politycznych i wojskowych, które wbrew logice i własnym interesom usiłowały kraj wciągnąć do konfliktu wojennego, u boku Francji i Anglii musiały się rozwiać ostatecznie. Korespondent dodaje od siebie, iż można śmiało rzec o powrocie do całkowitego uspokojenia. Powrotem jest nadzieja na utrzymanie pokoju na Bałkanach.

Moskwa spodziewa się rozstrzygnięcia na Zachodzie.

— Moskwa, 31 maja. Dzienniki sowieckie informują swych czytelników o nowym potężnym sukcesie niemieckim, zapożyczając te informacje tytułem: „Kapitulacja armii belgijskiej”. Wiadomości o fakcie złożenia broni przez armię belgijską ukazały się we wszystkich dziennikach w formie sensacyjnej i były uzupełniane mapami placu boju, na których to mapach pisma wykazywały, w jakim stopniu zacieśnia się żelazna obręcz, w której są uwięzione wojska angielsko-francuskie.

Wojskowy sprawozdawca „Izwestii” pisze o ostatnich wydarzeniach na froncie, iż trwające jeszcze na ziemi belgijskiej i w północnej Francji walki uległy niebawem ostatecznemu rozstrzygnięciu. Szybkie tempo operacji i ataków, przeprowadzonych w ciągu ostatnich dni, przez wojska niemieckie było możliwe tylko dzięki koncentracji znacznych sił i rzuceniu ich przeciwko głównemu punktowi oporu, dzięki uzyskaniu całkowitej przewagi w powietrzu, jak również dzięki ściśłemu współdziałaniu wojsk lądowych z lotnictwem.

Udział wojsk pancernych i zmotoryzowanych, jak również samolotów bombowych i myśliwskich przybrał w obecnej walce rozmiary oraz tempo tak potężne, jakiego nie widziano w wojnie światowej. W ten leży przyczyna dlaczego wielomilionowa armia mocarstw zachodnich została mimo potężnego oporu okrażona w rejonie nadmorskim i dzielona od reszty sił wojskowych i dlaczego obecnie grozi jej zagłada.

Autor artykułu ocenia kapitulację Belgii, jako nowy i nieoczekiwany cios dla mocarstw zachodnich, których sytuacja obecnie uległa wybitnemu pogorszeniu. — Sprawozdawcy wojskowi innych dzienników omawiają sprawę udziału wojsk pancernych na froncie zachodnim, stwierdzając, że jedynie dowództwo niemieckie zrozumiało i oceniło znaczenie broni pancernej, daleko zakrojonej akcji ofensywnej. Ta właśnie broń pancerna odegrała wybitną rolę w ataku flankowym, wymierzonym przeciw wojskom nieprzyjacielskim. (p)

Japonia podziwla sukcesy wojenne Niemiec.

(:) Tokio, 31 maja. Kapitulacja armii belgijskiej wywołała w Japonii niezwykle silne wrażenie. — Wszystkie poczytne dzienniki japońskie zgodnie stwierdzają, że był to wielki cios dla mocarstw zachodnich oraz podkreślają olbrzymi sukces moralny i strategiczny Niemiec.

Zdaniem tych dzienników rozwój wypadków wojennych będzie miał zarówno dla Anglii jak i Francji niekorzystne następstwa. Dziennik „Miyako” pisze, iż cały świat patrzy z podziwem na znakomite niemieckie dowództwo.

Dziennik „Niszi Niszi” podkreśla, iż

wojsko i naród belgijski doszli do przekonania, że byłoby rzeczą bezcelową nadal zwać się na pomoc Anglików i Francuzów. W ten więc sposób nie powiedła się Anglikom próba blokady Niemiec.

Dziennik „Asahi Szimbun” przedstawia kapitulację Belgii jako swego rodzaju votum nieufności dla Anglii i Francji. W przeciwnieństwie do opinii o zbiegłym rządzie wyraża się narodowy dziennik „Kokumin Szingun” z wielką sympatią o królu belgijskim, który walczył i stał na czele swego wojska. (p)

Spóźnione poznanie.

„Journal de Geneve” wyciąga zbawienne nauki.

Kraków, 31 maja. „Journal de Geneve” rozpatruje w swym artykule wstępnym powody niemieckich sukcesów. Po wyzerpującym przedstawieniu stanu zakłamania we Francji pisze on, że ze strony francuskiej było w najwyższym stopniu nierozsądnym budować miesięcznie tylko 60 samolotów, podczas gdy Niemcy produkowały 800. Wydarzenia, których dzisiaj jesteśmy świadkami, dają powód do wyciągania zbawiennych rad.

Na innym miejscu tegoż artykułu wstępnego autor podkreśla, że we Francji nie rozumiano całkowicie narodowego socjalizmu, względnie nie chcieli go rozumieć. Wskutek niedbalstwa lub zarozumiałości nie zdawano sobie jasno sprawy z cudownej niemal przemiany, jaka dokonała się w Niemczech.

Być może, że znaczna część narodu niemieckiego nie była narodowo-socjalistyczna, ale mimo to była nie mniej niemiecka i dlatego każdy Niemiec cieszył się za każdym razem, gdy likwidowano postanowienia traktatu wersalskiego. Naród niemiecki we wzrastającej dyscyplinie stosował się do poleceń Führera, który obiecywał mu nietylko uwolnienie, ale także znaczne polepszenie stanowiska wśród innych narodów.

Kardynalny błąd widzi autor artykułu w tem, że we Francji musiano poznać Niemcy Adolfa Hitlera ze sprawozdań pewnych emigrantów, poczem wyciągano fałszywe wnioski z wiadomości, które ci

emigranci rozszerzali w świecie. Tak np. wmawiano Francuzom, że niemieckie samochody pancerne ustawały w drodze na Wiedeń, że panie we Frankfurcie nie mają już weny, że pruski sztab generalny zarzucony jest wpływowymi politykami i że Rzesza żadną miarą nie może dopuścić do próby sił z potężnymi mocarstwami.

Dosłownie czytamy dalej: „Nie doceniano potęgi Niemiec i zapomniano o najważniejszym, a mianowicie o tem, iż kanclerz Hitler jest w stanie zbudować potęgę, której potrzebuje do swej polityki, i że do tak zwanego szczęścia należy również w dużej mierze dokładne obliczenie wartości swych instrumentów, jak również wartości niedostatecznego przygotowania przeciwnika, który prawdopodobnie wystąpi przeciwko niemu. Odnosił dotychczas sukcesy, ponieważ dzięki przewadze środków rozbijał granice, jakie mu stawiano na drodze. Byłoby dziecinem zatajać rzeczywistość i dlatego musi się stwierdzić, że on, jak i jego wojskowi doradcy, lepiej zrozumieli naukę wojny r. 1914, jak alianci. Należy także przyjąć, iż nie poświęceni należytej uwagi literaturze wojennej, ukazującej się w ciągu ostatnich lat dziesięciu, gdyż Hitler zespolił armię, należąca do planów jego polityki, ale forma obecnej wojny zgotowała nieopodzielankę tylko temu, kto był źle poinformowany”.

Z uwagi na poważny ton badań, jakie przeprowadza autor artykułu „Journal de

Geneve”, nie można jego twierdzeń obciążać szczegółowymi przykładami.

Także i na terenie politycznym, jak stwierdza „Journal de Geneve”, mocarstwa zachodnie nie są w stanie dotrzymać Rzeszy kroku. W zakresie wysokiej strategii można było stwierdzić olbrzymią przewagę Niemiec. We Francji zbyt wielu teoretyków wojskowości wierzyło, że defensywa w swej biernej formie wystarczy na zapewnienie krajowi wystarczającej ochrony. Nowe systemy prowadzenia wojny dały Rzeszy wyraźną przewagę. Artykuł kończy się żądaniem, aby Francja nareszcie zdała sobie sprawę z tego, że trzeba stanąć na gruncie rzeczywistości.

Coś więcej niż improwizacja.

„Neue Zürcher Zeitung” o niemieckim sposobie prowadzenia wojny.

Kraków, 31 maja.

Wielkie dzienniki państw neutralnych zajmują się w ostatnich czasach bardzo szczegółowo niemieckim sposobem prowadzenia wojny. Zastosowane przez Niemcy nowe metody walki, pozostające w przeciwieństwie do przestarzałych metod mocarstw zachodnich są gruntownie omawiane.

Także i prasa szwajcarska rozpatruje podstawy sukcesów armii niemieckiej. „Neue Zürcher Zeitung” pisze w nawiazaniu do bitew na zachodzie, że ze względu na napór zarówno energicznego, jak i nowoczesniejszego sposobu prowadzenia walki Holandia, mimo wybudowania według przemysłowego planu systemu obronnego, musiała szybko się załamać.

W artykule „Neue Zürcher Zeitung” podkreśla się, że niemiecka strategia zastosowała taktykę, którą charakteryzują zaskoczenie. Także i zastosowanie oddziałów spadochronowych oraz desantu powietrznego pozwala wnioskować, że przy nowoczesnej taktyce wojennej Niemiec chodzi o coś więcej, jak o udaną improwizację.

Tak więc wskazuje pismo szwajcarskie m. in. na to, że oddziały desantu powietrznego w Holandii stworzyły punkty oparcia do zdobycia ważnych strategicznych punktów. Podczas zdobycia Rotterdamu użycie oddziałów desantu powietrznego znalazło szczególnie obszerne zastosowanie.

Akcja niszcząca oddziałów desantu powietrznego przyczyniła się w dużej mierze do dezorganizacji oporu. Zagadkowem i prawie że cudownym wydaje się szybkie zdobycie tak silnie umocnionej i uchodzącej za niezdobyta pozycji, jak fort Eben Emael, należącej do grupy fortyfikacji twierdzy Leodjum. Przekracza wprost wyobraźnię normalnego człowieka zdanie sobie sprawy do jakich zmian zdolną jest jeszcze taktyka niemiecka.

Obserwator.

Włochy nadal pod znakiem wielkich sukcesów niemieckich.

(§) Rzym, 31 maja. Doniesienie naczelnego komendy armii niemieckiej o tem, że armia angielska we Flandrii znajduje się w przededniu likwidacji, że następny los armii francuskiej, waleczącej w Artois jest przypieczętowany, oraz że Ostenda, Dixmuiden, Langemark i Armentieres znajdują się w rękach niemieckich, wywołało w Italii potężne wrażenie.

Panuje tu powszechna opinia, że uwięziony w północnej części Francji wojskom angielskim i francuskim pozostaje do wyboru jedynie kapitulacja, względnie jej zniszczenie.

„Tribuna” podkreśla, że dla armii brytyjskiej i francuskiej okrażonej od północnej części Francji niema już żadnego ratunku. Klęska, jaka mocarstwa zachodnie poniosły na polach bitew w Belgii i Francji północnej, może mieć trudne do przewidzenia skutki ze strategicznego punktu widzenia, które jednak wobec sytuacji we Francji jak i Anglii są łatwe do przewidzenia. (p)

Prasa japońska wyraża silną wiarę w zwycięstwo Niemiec.

— Tokio, 31 maja. Wiadomość o kapitulacji armii belgijskiej dała prasie japońskiej okazję do wypowiedzenia swego silnego przekonania o zwycięstwie Niemiec. „Tokio Niszi Niszi” pisze, że pomimo odmiennych oczekiwań i twierdzeń mocarstw zachodnich nie może już być żadnej wątpliwości, że armie ich we Flandrii poniosą katastrofalną porażkę.

Francuzi szykanują rybaków włoskich.

(§§) Rzym, 31 maja. „Giornale d'Italia” donosi o wypadku zatrzymania przez władze francuskie włoskich rybaków, którzy z Trapani na Sycylii udali się na doroczne połowy tuńczyka w kierunku wybrzeża Tunisu.

Władze francuskie miały oświadczyć, iż przyczyną aresztowania było wydanie zakazu połowu ryb w tej części morza.

W wyniku przeciagłego procesu sądowego, w toku którego rybacy byli traktowani przez Francuzów na równi z przestępcami, zostali oni wreszcie uwolnieni, przyczem zajęto im cały połów. (p)

Wkroczenie wojsk niemieckich do Antwerpii.

Gdy wojska niemieckie wkroczyły do Antwerpii, wówczas na ulicach gromadziły się tłumy ludzi, którzy chcieli zobaczyć zwycięzców. Jak to urzędowo ze strony dowództwa wojskowego stwierdzono, Belgowie, a zwłaszcza Flamandowie, zachowali wobec wkraczających wojsk nadzwyczaj poprawną postawę. Stosunek niemieckich żołnierzy do ludności był również bardzo dobrym.

Na drogach odwrotu.

Drogi odwrotowe wojsk koalicyjnych w Belgii przedstawiają oryginalny widok. Wszędzie leżą zniszczone tanki, samochody ciężarowe, broń i części ekwipunku. — W długich kolumnach posuwa się na szosach prąd uchodźców. Na zdjęciu naszym widzimy jeden ze zniszczonych tanków, oraz uchodźców, którzy, po obsadzeniu kraju przez wojska niemieckie, powracają do swoich domów, ciągnąc ze sobą na wozach i wózkach swój dobytek.

Sylwetka artysty: Paganini.

Niccolò Paganini.

Kraków, w maju.

W roku bieżącym przypada stulecie zgonu jednego z najsłynniejszych artystów ostatnich czasów, którego sylwetka pozostała w pamięci kilku ostatnich generacji dzięki jego wyjątkowym zdolnościom, jak też dzięki niesamowitej i możnaby powiedzieć tajemniczej postaci.

Niccolò Paganini był nie tylko wielkim skrzypkiem, ale umiał przede wszystkim działać na fantazję ludzką,

umiał odpowiednio występować, aby zrobić na swoich słuchaczach niesamowite wrażenie i wiedział dobrze, że do każdej ludzkiej rzeczy należy dodać trochę tajemniczości, aby ona tym większe robiła wrażenie.

Niccolò Paganini urodził się w roku 1782, czyli w czasie, kiedy zaczynała się rewolucja francuska, która wkrótce miała wydać jakże niespodziewane owoce, przewracając do góry nogami całą Europę i wprowadzając na arenę nowe zupełnie czynniki.

Pierwsze jego sukcesy miały miejsce na dworach różnych napoleońskich wicekrólów i satrapów,

którzy objęli rządy we Włoszech. Paganini kroczył od sukcesu do sukcesu.

Był to człowiek, który nie tylko zdobył opinię najlepszego skrzypka świata i wszelkich czasów, ale sztuka jego sięgała tak daleko, iż uważano ją niemal za nieprawdopodobną, za wynik jakiegoś układu z nieczystymi siłami. Najwięksi krytycy owych czasów, zazwyczaj niezwykle powściągliwi i surowi, uważają Paganiniego za geniusza, o którym mówić można tylko w superlatywach. Gdy od roku 1829—34 odbywał tournée po Europie i przebywał w Wiedniu, Berlinie, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach, ówczesna publiczność trzęsła się poprostu z zachwytu.

Staje się on najbardziej znanym człowiekiem,

a Europa, która w tym czasie przeżywała okres uspokojenia po wielu napoleońskich wojnach wszedłszy w ramy cichego, spokojnego, biedermajerskiego mieszczańskiego trybu życia, zajmuje się nim więcej niż swego czasu... Napoleonem I.

W tymże czasie powstaje moda na różne rzeczy, które otrzymują nazwisko Pa-

ganiniego; lansuje się więc potrawa à la Paganini, wypieka rogale à la Paganini, nosi loki à la Paganini i rękawiczki, na których wyszywane były smyczek i skrzypce.

Nawet taki wielki człowiek jak Goethe określa Paganiniego jako demona. Nie w tem zresztą dziwnego, gdyż Paganini gra z takim przejęciem, jest tak cały pochłonięty swoją sztuką, że

gdy kończy swój koncert popada w rodzaj odrętwienia, przypominającego atak epilepsji.

Widzowie mają wrażenie, że nie jest to jedynie wielki wykonawca posiadający niezwykłą technikę, ale człowiek, który wspomagany jest przez tajemne siły prowadzące jego rękę po strunach skrzypiec. Wielki muzyk Franciszek Liszt wyraża się, że Bogiem Paganiniego jest jego własne ponure ja.

I faktycznie w sztuce Paganiniego było coś więcej jak maestria: dużą rolę grała tu wielka tajemnica, która otaczała tę postać. Powtarzano o nim tysiące anegdot, szeptało sobie na ucho różne wieści o nim, wspomniano również o tem, że

popętnił z zazdrości ohydne morderstwo,

i przez pewien czas przebywał w więzieniu włoskim. Jego prywatne życie było również zagadkowe: Był to człowiek, który nie interesował się absolutnie niczem innym, jak tylko swoją własną sławą i własnymi sprawami. Podróżował zawsze po Europie i zapuszczonemi firankami przy oknach dyliżansu, nie utrzymywał żadnych przyjacielskich stosunków z kimkolwiek, nie przyjmował uczniów, nie znano w jego życiu żadnej większej miłości, a pewną aktorkę, która była przez pewien czas jego towarzyszką życia przepędził z chwilą, kiedy chciała w jego życiu odegrać rolę żony i matki jego syna, Achillesa. Paganini był niezwykle wymagający, jeżeli szło o jego honorarij, nigdy w życiu nie grał na żaden dobroczynny cel, jednym słowem był to człowiek, który bynajmniej nie zasługiwał na sympatię, ale właśnie dlatego stworzył sobie taką niesamowitą sylwetkę, która niezwykle pomogła mu w zyskaniu sławy.

Jedyny człowiek, jakiego Paganini kochał w swoim życiu, to jego syn Achilles,

ale i wobec niego zachowywał się on dziwnie, gdyż cała jego miłość była niezwykle nieludzka, prymitywna i mało sympatyczna.

Ostatnie lata jego życia sprowadziły na niego ciężką chorobę, powodując, że dalsza jego kariera skończyła się gwałtownie.

Przez kilka lat Paganini zamknął i właściwie zeszedł zupełnie z areny. W tych ciężkich jego chwilach przypominał sobie o nim Genwa, jego miasto rodzinne, darując mu wspaniałe skrzypce Giuseppe Guarneriego, na których tylko kilka razy z okazji jakiegoś rocznicy grali wielcy skrzypkowie po śmierci Paganiniego. Powróciłszy z Francji do Włoch

został on złożony w Parmie, gdzie wznosi się mała świątynia

marmurowa, strzegąca doczesnych szczałków genialnego skrzypka i kompozytora. Jeżeli chodzi o kompozycje Paganiniego, to przebrzmiały one dosyć szybko tak, że dzisiaj nie zajmują one zbyt wybitnego miejsca w literaturze muzycznej. Jego sonata, poświęcona Napoleonowi I p. t. „Sonata Militare”, została odnaleziona w pozostałych po nim papierach. Właściwą wartość dzieł Paganiniego polegała na niezwyklej błyskotliwości, pozwalającej odtworzyć wykazać swoją świetną technikę.

Ostatnio otwarto w Medjolanie wystawę pozostałych po Paganinim pamiątek i wogóle różnych sprzętów muzycznych z jego czasów.

trzę ustami bardzo wolno, poczem następuje szybki wydech przez nos. Tego rodzaju oddychanie przeciwdziała podobno bardzo skutecznie nieskoordynowanym ruchom przepony brzusznej, które są głównym powodem choroby morskiej.

Jaki był wiek

człowieka prehistorycznego?

Każdy z nas przypuszcza, że dawniejsze generacje ludzi żyły daleko dłużej od nas, gdyż nie były narażone na tyle nerwowo wyczerpujących przeżyć, żyły bardziej swobodnie, było mniej miast, a przez to samo powietrze było zdrowsze, istniało więcej lasów i zieleni, a walka o byt nie była taka ciężka jak dzisiaj. Pogląd ten jest jednak fałszywy, gdyż trzeba pamiętać o tem, że warunki higieniczne życia były choćby nawet tylko sto lub dwieście lat temu znacznie gorsze jak dzisiaj. Ludzie odżywiali się bardzo niehigienicznie, w całej Europie spożywano niezwykle i-łość ostrych korzeni, zjadano nieprawdopodobnie ilości mięsa, „obżerano się” poprostu jak tego dzisiaj niktby nie czynił, a pozatem oddawano się prawie we wszystkich sferach niezwykle pijactwu. Nie też dziwnego, że z tych powodów żyli ludzie 200—300 lat temu tylko jakieś 40 lat przeciętnie, podczas gdy dzisiaj wiek przeciętny człowieka przesunął się o jakieś 20 lat.

Ciekawem jest jak długo żył człowiek prehistoryczny? Otóż na podstawie badań francuskiego uczonego Vallois można stwierdzić, że wiek człowieka kopalnego wynosił mniej więcej 50 lat. Do wniosku tego doszedł wspomniany uczonej droga badań szwów na czaszce, na szkieletach odnalezionych w ziemi. Człowiek kopalny umierał przed zniknięciem szwów na czaszce, a więc w granicach do lat 50. Zachodzi tu jednak jedynie zastrzeżenie, a mianowicie czy umierał on śmiercią naturalną, czy też „pomagano” mu w przeniesieniu się do lepszego bytu? W tym oczywiście wypadku całe obliczenie byłoby nieważne, spodziewać się jednak należy, że nie wszyscy ówczesni ludzie umierali śmiercią gwałtowną.

Medycyna „na marginesie”.

Wiadomo, że nawet dzisiaj pomimo, iż medycyna od wielu lat stanęła na bardzo wysokim poziomie, istnieje wielu ludzi, którzy wierzą w naiwne i niczem nieoparte praktyki, pytają się o radę znachorów względnie modnych „czarodziejów”, zwątpiwszy w skuteczność oficjalnej nauki. Jeżeli dzieje się to w społeczeństwach cywilizowanych, to istnieje ta wiara jeszcze bardziej u społeczeństw mniej cywilizowanych, względnie nie posiadających tak rozwiniętej medycyny, jak Europa i Ameryka. Wiele krajów Wschodu, Chiny i t. d., do dziś dnia posługują się różnymi czarodziejskimi lekami, które rzecz prosta nie odnoszą większego skutku. Oto np. stosują Chińczycy przeciwko grypie woreczek żółciowy weża. Przeciw anginie stosują płukanie gardła płynem, w którym znajduje się proszek, pochodzący z potłuczonych pereł. Używa się też w tym wypadku sproszkowanego kłosa antylopy, działającego bardzo skutecznie. Jest oczywiście niewiele pacjentów, którzy mogą używać proszku z pereł z powodu wysokiej ceny lekarstwa.

Szare jaszczurki mają działać na zewnętrzne zranienia i obrzęki. Lekarze jednak, stosując te środki zastrzegają się, że kuracja będzie bezwzględnie skuteczna tylko wtedy, gdy pacjent położynie jaszczurkę „na żywo”. Na bezsenność stosuje się herbatę, względnie odwar, przyrządzony z pewnego gatunku czarnych chrząszczy. Po wypiciu nawet drobnej ilości tego płynu pacjent zasypia snem kamiennym.

Jak zwalczać chorobę morską?

Pewien Anglik C. Lilington zaleca jako skuteczny środek przeciw chorobie morskiej, taniec. Lekarstwo to opiera się nie tylko na czynniku czysto fizycznym, ale również na czynniku psychicznym. Taniec bowiem po-

wodując pewną wesołość i będąc rozrywką, odwraca uwagę pasażerów okrętu od czekającej ich przykrości, a pozatem ruchy taneczne neutralizują w pewnym stopniu kołysanie się okrętu. Osobom, które nie tańczą, zaleca Lilington specjalny sposób oddychania, polegający na tem, że wdycha się powie-

Z dnia na dzień

= Kraków, 31 maja.

Przed zakończeniem tragedji we Flandrii.

Ostatni komunikat naczelnego komendy armji niemieckiej donosi, że wielka bitwa we Flandrii zbliża się do zakończenia, którem będzie zniszczenie okrajonych tam armij angielskich i francuskich. Komunikat stwierdza w dalszym ciągu, że wojska angielskie znajdują się w zupełnej rozpaczce i zdążają oderwanymi grupami ku wybrzeżu, aby wpław i na małych łódkach dostać się na zbawcze okręty. Wielu Anglikom i to jednak nie uda się, ponieważ samoloty niemieckie przy pomocy jednego tylko masowego ataku zatopili lub ciężko uszkodziły 60 angielskich statków wojennych i transportowych. Ponadto ostatni port nad kanałem La Manche, jaki znajduje się jeszcze w rękach angielskich, mianowicie Dunkierka, został zupełnie zniszczony przez niemiecką artylerię i niemieckie lotnictwo, a doki portowe wskutek zniszczenia służą wyłazy. Wszystkie inne porty belgijskie i północno-francuskie znajdują się już w tej chwili w rękach wojsk niemieckich.

W ten sposób dokonuje się tragedia, która co do rozmiarów przewyższa znacznie katastrofę naszej najsilniejszej armji polskiej koło Kutna. Łącznie z armją belgijską, która ostatnio skapitulowała, na terenach tych znajduje się przeszło 1 milion żołnierzy, którzy oczekują na niewolę, albo na zupełne zniszczenie. Podczas kiedy jednak armja polska, pomimo dzielności naszych żołnierzy, wskutek niedostatecznego wyposażenia pod każdym względem nie mogła się równać technicznie z niemieckim nieprzyjacielem, w wielkiej bitwie we Flandrii walczą najnowocześniejsze armje mocarstw zachodnich, dysponujące świetnym technicznym wyposażeniem. Pomimo tego dzięki szybkiemu uderzeniu niemieckim zostały one w przeciągu zaledwie dwóch tygodni otoczone ze wszystkich stron i po upływie trzeciego tygodnia, dzięki przewadze broni niemieckiej, zwłaszcza lotnictwa i lepszemu dowództwu niemieckiemu, przestana istnieć.

Również angielskie i francuskie centrale informacyjne nie mogą już dłużej tać przed swymi zrozpaczonemi społeczeństwami okrutnej prawdy. I tak sekretarz stanu angielskiego ministerstwa informacji Mr. Nicolson w przemówieniu wygłoszonym przez radio oświadczył, że władomości nadchodzące z Flandrii są zła i że w najbliższych dniach naród angielski musi oczekiwać jeszcze gorszych nowin. Oficjalne francuskie biuro prasowe Havas pisze, że tragedia we Flandrii doszła do swego punktu szczytowego i że wojska niemieckie przelewają się masowo przez otwarte wyłomy na stłoczone dywizje angielskie i francuskie.

Powyższe wyznania urzędowych czynników angielskich i francuskich mają zupełnie jasną wymowę. Nie trudno jest wyobrazić sobie, jakie wrażenie wywrze na narodzi angielskim i francuskim poznanie w pełni tej największej tragedji wojennej w historii świata.

Prasa szwedzka o stanowisku rządu belgijskiego.

(§§) Sztokholm, 31 maja. Wieczorne wydania dzienników szwedzkich pletnią w swych artykułach wstępnych nagonkę sprzymierzonych przeciwko królom Leopoldowi. „Nya Dagligt Allehanda” pisze, że kapitulacja, która poprzedziła liczne dowody waleczności na polach bitew, nie może być uważana za akt dyshonoru.

„Aftonbladet” wyjaśnia ze swej strony, że belgijski premier, który wszystkich Belgów zwołał z przysięgi złożonej na wiarę królów, wygłosił swą mowę nie w Belgji lecz w Paryżu, dokąd się udał jak człowiek podszyty tchorzem. Należy zapytać czy znajdzie się naród, który usłucha słów zbiegłego premiera.

Należy mieć poważne zastrzeżenia w odniesieniu do rządów uciekających i następnie wygłaszających plomienne apele do ewych rodaków z bezpiecznych stolic mocarstw zachodnich w momencie, gdy stojący na odpowiedzialnych stanowiskach oficerowie, którzy nie poszli w ślady swego rządu, uważali za stosowne zaprzestać bezradziejnych zmagani.

Jak następnie donosi „Aftonbladet”, po wygłoszeniu swej mowy miał Pierlot złożyć wieniec u stóp pomnika króla Alberta, któremu przewiązał czarną opaską oczy, aby „ojciec nie musiał patrzeć na hańbę swego syna”. Dziennik nadmienienia, iż w tym wypadku widokowo zorganizowane przez Pierlota było całkiem nie na miejscu.

„Aftonbladet” następnie przypomina o Andalsen i Namoss. Wówczas to Anglicy — pisze dziennik — bez porozumienia się z norweskim naczelnym dowództwem, w pośpiechu załadowali swoje wojska na okręty.

Przegrana bitwa we Flandrii.

(§) Rzym, 31 maja. — „Daily Express” stwierdza, że bitwa we Flandrii uważana być musi za przegraną. (p)

Obowiązek pracy dla ludności polskiej.

Kraków, 31 maja. Kierownik Urzędu Pracy w Krakowie dr. Nitsche oraz starosta miejski Schmid wydali zarządzenie dotyczące obowiązku pracy dla ludności polskiej. Zarządzenie to zostało wydane na zasadzie rozporządzenia Głównego Gubernatora z dn. 26 października 1939 i rozporządzenia z dn. 14 grudnia 1939.

W myśl powyższego zarządzenia polscy mieszkańcy miasta Krakowa w wieku 16 do 25 lat, a więc młodzież urodzona w czasie między 1 stycznia 1915 a 31 grudnia 1924 zostanie zbadana co do jej zdolności do pracy.

Wobec powyższego osoby, urodzone w latach 1915 do 1924 mają zgłosić się w oznaczonych dniach w Urzędzie Pracy w Krakowie, przy ul. Lubelskiej 25, III piętro, pokój nr. 37 celem przeprowadzenia badania. Młodzież pracująca ma otrzymać odpowiednie zwolnienie od swoich pracodawców, aby mogła zadośćuczynić obowiązkowi stawienia się.

Narazie ustalono czas badania młodzieży miejskiej, urodzonej w latach 1915 do 1918 włącznie. Mężczyźni ci mają zgłaszać się w Urzędzie Pracy według następującego planu:

Urodzeni w miesiącach styczeń—marzec: w dn. 3 do 8 czerwca 1940 w poniedziałek litery A-E, we wtorek: F-J, we środę: K-M, we czwartek: N-P, w piątek: R-U, w sobotę: V-Z.

Urodzeni w miesiącach kwiecień—czerwiec: w dn. 10 do 15 czerwca, w poniedziałek litery A-E, we wtorek: F-J, we środę: K-M, we czwartek: N-P, w piątek: R-U, w sobotę: V-Z.

Urodzeni w miesiącach lipiec—wrzesień: w dn. 17 do 22 czerwca: w poniedziałek litery A-E, we wtorek: F-J, we środę: K-M, we czwartek: N-P, w piątek: R-U, w sobotę: V-Z.

Urodzeni w miesiącach październik—grudzień: w dn. 24 do 29 czerwca: w poniedziałek litery A-T, we wtorek F-J, we środę: K-M, we czwartek: N-P, w piątek: R-U, w sobotę: V-Z.

Do Urzędu Pracy należy się zgłaszać w godzinach między 8 a 15.

Do badania należy przynieść ze sobą wszystkie dowody osobiste, przedewszystkiem zaś należy przedłożyć legitymację Ubezpieczalni społecznej. Osoby znajdujące się w stosunku służbowym, względnie na praktyce, muszą postarać się o zaświadczenie od swego pracodawcy. Osoby pracujące, które nie posiadają legitymacji Ubezpieczalni mają przynieść zaświadczenie pracodawcy, w którym należy wyśzczególnić czas, w którym dana osoba została przyjęta do pracy.

Niestawienie się do przeglądu podlega karze więzienia.

Zarządzenie powyższe nie odnosi się do ludności żydowskiej.

KRONIKA.

Ograniczenia w podróżach samochod.

Kraków, 31 maja. Referent ruchu samochodowego w urzędzie Generalnego Gubernatorstwa zwraca szczególną uwagę na następujące przepisy:

Ilości materiałów pędnych, które wydaje się na zaświadczenia benzynowe są tak małe, że mogą wystarczyć jedynie przy ujądziej posuniętej oszczędności i ograniczeniu używania samochodu do ważnych podróży służbowych, nieuniknionych ze względów urzędowych.

Zakazane są wszelkie podróże prywatne samochodami, zwłaszcza jazdy do restauracji i miejsc wypoczynkowych, wycieczki „week-endowe” i podróże dla przyjemności.

W wielu wypadkach mogą odpaść jazdy po mieście. Zamiast samochodu można użyć tramwaju, względnie drożki konnej. W podróży, które można odbyć przy pomocy kolei, względnie autobusu, należy korzystać z publicznych środków lokomocji. Należy zamiechać wszelkich podróży samochodowych na teren Rzeszy.

Obniżka cen drewnianych sandałów damskich.

(=) Kraków, 31 maja. Jak komunikuje wydział kształtowania cen w urzędzie Generalnego Gubernatora, w najbliższym czasie nastąpi znaczna niższa cen drewnianych sandałów damskich (trepek, sandałków).

Zarządzenie to etalo się konieczne ze względu na nieprawdopodobnie wysokie ceny, jakie za te artykuły żądano w ostatnim czasie we wszystkich niemal miejscach sprzedaży. Władze widziały się wobec tego zmuszone uregulować i tę dziedzinę cen i przywrócić ceny odpowiadające wartości tego artykułu.

Zmiany taryfy za prąd elektr.

Kraków, 31 maja. — Starosta miejski Schmid wydał rozporządzenie, na mocy którego od dnia 1 czerwca br., względnie od VII okresu obliczeniowego, wchodzi w życie nowa taryfa opłat za prąd w miejsce dotychczasowej taryfy blokowej dla gospodarstw domowych oraz taryfy za światła i prąd.

Ceny za prąd dla wielkich zakładów zostaną namowo ustalone, odpowiednio do nowej ogólnej taryfy. Bliższych informacji w tej sprawie udziela dyrekcja Elektrowni Miejskiej.

Podwyżka ceny gazu.

Kraków, 31 maja. Na podstawie zarządzenia starosty miejskiego Schmid od dnia 1 czerwca 1940 z ważnością za okres VI cena za gaz używany w gospodarstwach domowych zostaje podwyższona o 3 grosze za centymetr sześcienny.

Ceny gazu używanego na cele przemysłowe zostaną ustalone stosownie do ogólnego uregulowania cen.

Sprzedaż nafty.

Kraków, 31 maja. Wyznaczone sklepy rejonowe sprzedają według ustalonej kolejności odbiorców naftę za odcięciem kuponu majowego poboru nafty w ilościach trzy osme litra dla mieszkańcy aryjskich, żydowskich, lokali przemysłowych oraz siemi i klatek schodowych.

Opłaty za czyszczenie ulic.

Kraków, 31 maja. W myśl zarządzenia starosty miejskiego Schmid z dn. 1-go kwietnia br. weszły w życie opłaty za czyszczenie ulic. Należytość oblicza się według dotychczasowej opłaty kanałowej, przy czym w odniesieniu do starych budyn-

ków opłata za czyszczenie ulic wynosi 100 procent podatku kanałowego, a w odniesieniu do nowych domów 200 proc. tejże opłaty.

Podstawę do obliczenia stanowi stała opłata kanałowa jak i opłata kanałowa, obliczana na podstawie zużycia wody. Pojęcia starych i nowych budynków ustalono są według polskich przepisów podatku od nieruchomości.

Opłaty za czyszczenie ulic upłaca się kwartalnie, a mianowicie: 15 czerwca, 15 września, 15 grudnia i 15 marca, przy czym kwoty odnośne należy wpłacać w miejskiej kasie.

Czyszczenia rurociągu miejskich wodociągów.

Kraków, 31 maja. Zarząd miejskich wodociągów i kanalizacji przystępuje do czyszczenia sieci rur wodociagowych dla usunięcia nagromadzonego w niej osadu. Czynność ta spowoduje chwilowe zmniejszenie wody.

Czyszczenie rozpocznie się dnia 31 maja br. i odbywać się będzie codziennie w godzinach od 18 począwszy.

Plukanie sieci trwać będzie około czterech tygodni.

Ostrzeżenie przed fałszywym urzędnikiem.

Warszawa, 31 maja. W okolicach Warszawy stwierdzono, że grasuje tam podejrzany osobnik. — Okazało się, że jest nim 39-letni Ryszard Eysmont, urodzony w Grodnie, który podaje się za urzędnika kryminalnego policji niemieckiej. Na tej podstawie przeprowadzał on w okolicach Warszawy rewizje w mieszkaniach, rabując przytem pieniądze, kosztowności i przedmioty wartościowe. Aczkolwiek narazie nie podano opisu tego bandyty, niemniej należy zwrócić uwagę na to, że osobnik ten grasuje i napewnie podając się za urzędnika policji niemieckiej — usiłuje rabować. Gdyby więc tego rodzaju wypadek miał miejsce, zainteresowani winni natychmiast we własnym interesie zawiadomić najbliższy posterunek policji.

Napady rabunkowe koło Warszawy.

Warszawa, 31 maja. Do jednego z mieszkań w Rembertowie pod Warszawą wtargnęło dwóch uzbrojonych bandytów, którzy zrabowali 240 zł gotówką oraz dwa futra.

Do jednego z mieszkań w Świdrze wtargnęło dwóch bandytów, którzy zrabowali 700 zł, oraz różne cenne przedmioty.

W Radocy, do mieszkania W. Kubasa, wtargnęli dwaj bandyci, którzy związali domowników, poczem skradli wielką sumę w gotówce.

Niezwykle zuchwałego włamania dokonano w majątku Łupiny, powiat Kielce. Bandyci wtargnęli do dworu, poczem związali właściciela majątku i wszystkich domowników, poczem zrabowali futra, bieliznę i kosztowności, poczem wraz z łupem odjechali na wozie. Wartość zrabowanych przedmiotów wynosi kilkanaście tysięcy złotych.

Władze policyjne są już na tropie sprawców tych rabunków.

WODA NA WISLE OPADA. W dniu 31 maja zanotowano w Krakowie poziom minus 209, czyli o 23 cm. niższy, w Zawichocie zanotowano poziom plus 245, czyli o 5 cm. niższy, niż w dniu 30 maja.

OPŁATY ZA WYWÓZ ŚMIECI I POPIOKU zostały ustalone przez starostę miejskiego Schmid z ważnością od dnia 1 maja br. na 75 groszy od każdej wywiezionej skrzynki śmieci.

WYPADŁ Z TRAMWAJU. We czwartek wezwano Pogotowie Ratunkowe na ul. Ra-

kowicką, gdzie w pobliżu cementarza wypadł z tramwaju 63-letni Zogórek Tadeusz, zamieszkały przy ul. Smoleńsk 20, doznając ran tłuczonych głowy i ogólnych kontuzji. Ofiarę wypadku przewiozło Pogotowie Ratunkowe do szpitala św. Łazarza.

Poważne zmiany w dyplomacji francuskiej

Kraków, 31 maja.

(X) Wczorajszy dziennik urzędowy republiki francuskiej ogłasza cały szereg nowych mianowań i zmian na placówkach dyplomatycznych. Znany publicysta i znawca spraw zagranicznych d'Ormesson został zamianowany ambasadorem i nadzwyczajnym wysłannikiem przy Watykanie. Jak wiadomo d'Ormesson od wielu lat poświęcił się publicystyce i wspólnie z Andrzejem Maurois i Pawłem Morand kierował redakcją „Figaro”. Tamże umieszczał prawie codziennie swoje artykuły, poświęcone polityce zagranicznej. — Również był d'Ormesson współpracownikiem „Tempsa”, w której prowadził stałe kronikę dyplomatyczną. W swoich wyrażeniach kazywał zawsze wiele umiaru i znanym jest z zgrabnej dyalektyki. D'Ormesson nie miał wyraźnego oblicza politycznego, sam nazywał się „socjalistycznym-konserwatywą i wierzącym katolikiem”.

Ciekawym jest mianowanie b. ambasadora przy rządzie niemieckim d. dnia 3 września 1939 r., tj. do dnia wypowiedzenia wojny przez Francję, p. Conlondre, posłem w Bernie szwajcarskim na miejsce ambasadora p. Alphand Renom de la Baume, upewnomocniony minister i zastępca dyrektora politycznego departamentu na Quai d'Orsay, został ambasadorem hiszpańskim; Peyrouton, ambasador Buenos Aires przeniesiony został do Bukaresztu, a to na miejsce p. Thierriery, z którym zamienili placówkę; Magny, poseł w Dublinie będzie zastępcą Francji przy komisji kontroli finansów greckich, na miejsce pana de Lavocade, który jako nadzwyczajny poseł idzie do Irlandji.

„Okrażenie stało się obecnie zupełne“.

Prasa moskiewska pod znakiem wielkiej bitwy we Flandrii.

(§§) Moskwa, 31 maja. Olbrzymia bitwa we Flandrii, która obecnie zbliża się ku końcowi, stanowiła również we czwartek główny temat doniesień zagranicznych dzienników moskiewskich.

Dzienniki te drukują na czołowych miejscach komunikaty naczelnego komendy armji niemieckiej, przy czym podkreślają z naciskiem, że północna grupa armji angielsko-francuskiej została obecnie rozbita na dwie części i otaczana jest coraz cięśniej żelaznym pierścieniem wojsk niemieckich.

Wojskowy sprawozdawca organu armji „Krasnaja Zwiezda” pisze na temat obecnej sytuacji, że trzeci etap operacji na zachodzie zbliża się ku końcowi. W dalszym ciągu sprawozdawca zwraca uwagę, na fakt, że przewaga Niemców w powietrzu oraz patroli niemieckich ścigaczy i zniszczenie urządzeń portowych w Dunkierce niezwykle utrudnia ewakuację wojsk angielsko-francuskich.

Wojskowy sprawozdawca „Izwestyj” pisze, że okrażenie armji angielsko-francuskiej, operujących we Flandrii stało się obecnie zupełne. Wojska niemieckie atakujące nieprzyjaciela koncentrycznie ze wszystkich stron naciskają coraz ostrzej na Anglików i Francuzów.

W dalszym ciągu sprawozdawca stwierdza, że Niemcom oddawna dzięki potężnemu tempu ich operacji zaczepnych udało się ująć inicjatywę w swoje ręce. Mocarstwa zachodnie nie przewidziały ani tak potężnego uderzenia, ani nie liczyły się z nowymi metodami niemieckiej taktyki wojennej, oraz użyciem najnowocześniejszych broni ofensywnych.

Ostatni akt tragedji.

(!!) Rzym, 31 maja. Po nieodwołalnym przypieczętowaniu losu armji francusko-angielskiej we Flandrii, mocarstwem zachodnim pozostał jeszcze tylko, jak podkreśla rzymska prasa poranna, do rozwiązania problem ucieczki na morze. — O zdecydowanym, choćby nie wiedzieć jak rozpaczliwym oporze niema obecnie już mowy. Ale i taka ucieczka, — jak pisze „Popolo di Roma” — stała się prawie niemożliwa, ponieważ wszystkie porty wchodzące w grę zostały zniszczone, a ponadto znajdują się pod skuteczną kontrolą niemieckich dział i niemieckiego lotnictwa.

Katastrofalna klęska postępuje w niepowstrzymanym tempie. Wojskowy współpracownik „Messagero” stwierdza, że dotychczas wszystkie plany i wszystkie zamierzenia francuskiego sztabu generalnego zostały doszczętnie rozbite.

Mediolan, 31 maja. Również w sprawozdaniach pism północno-włoskich z terenu wojny we Flandrii nie pozostawiają żadnej wątpliwości, że położenie wojsk sprzymierzonych stało się nie do utrzymania i że zbliżają się one do kompletnego rozbitcia.

JOANNA CZARKOWSKA.

Zwątpienie

Dzisiejsza rozprawa miała być ostateczna i zawyrokowana. Napreżenie dochodziło do maksimum, obrońca się denerwował sam i Elżbietę ciąglem uspakajaniem.

— Niech pani będzie dobrej myśli, napełniać nie pani nie grozi Elżbieto, przecież sprawa jest zupełnie jasna, jak na dzień. Elżbieta podniosła brwi.

— Jasna? Gdyby pan wiedział, jaka dla mnie zaciemniona.

— Jakto, więc pani nie wierzy w swoją niewinność?

— Ależ panie mecenasie, nie chodzi mi o winę, czy nie-winę, ja zupełnie nie myślę, w nic nie wierzę i jest mi wszystko obojętne.

— Pani traci nadzieję, a tak nie można, ja jestem przekonany o naszym zwycięstwie.

— To bardzo smutne zwycięstwo po utracie własnej wiary we wszystko, co wydawało się niezaprzeczoną wartością — odpowiedziała Elżbieta.

Mecenas wzruszył ramionami. Nie ulega wątpliwości, że Elżbieta posiada rzadką inteligencję, ale chce się sama biczować. Odnosi się wrażenie, że doznałaby ulgi, gdyby ją skazano na śmierć, ale niema do tego żadnych podstaw prawnych, gdyż po pierwsze maż jej żyje mimo ciężkiej rany, następnie wszyscy świadkowie występują zgodnie po jej stronie, wreszcie jest to zamach popełniony w afekcie pod wpływem rozprężenia nerwów, spowodowany ciężkimi przeżyciami. Dlaczegoż więc ona sama nurza się w bólu?

Popatrzył na nią z zainteresowaniem i współczuciem.

Wzrok Elżbiety błądził po sali przepelnionej, dusznej i rozgorączkowanej.

Wśród tego tłumu wyłowila jakąś twarz tak znajomą... ale skąd?

Wysoki mężczyzna w mundurze kolejowym stał między innymi, nachylał się do swego sąsiada, coś mu mówił szeptem, potem rozglądał się po sali i utkwil wzrok w Elżbiecie.

...Zaraz... zaraz... — gdzie to — kiedy?... — Proszę państwa wysiadać, bo pociąg nie pojedzie...

...Jakto nie pojedzie? Dlaczego? — —

...No bo dla dwojga osób nie opłaca się nam puszczać w ruch garnitur...

Tak! To on powiedział, ten kolejarz, który tam stoi wśród tłumu. Jak drobne wypadki łączą się w niesamowicie logiczny łańcuch i brzemienne konsekwencje.

...Zima wtedy zasypała świat zwałami śniegu. Pociagi stały godzinami, spóźnienia dochodziły do zawrotnej cyfry godzin. Cały dworzec przedstawiał obozowisko ludzi, którzy przyjechali, czekali, mieli odjechać itd. Kufry, tłumoki, kosze, ludzie siedzący, stojący i rozłożeni na swoich własnych bagażach w śnie po wielogodzinnym oczekiwaniu.

Elżbieta znalazła się wśród nich z tej racji, że mieszkała poza miastem, do którego dojeżdżała na wykłady. Mijały godziny, a spacerowy podmiejski pociąg jeszcze nie nadjeżdżał. Wreszcie bileter sennym głosem odpowiedział potwierdzająco na niecierpliwe pytanie.

Pociąg stał ciemny i oświetlony jedynie refleksami latarni dworca. Do przedziału wszadła ona i wysoki mężczyzna, którego widywała często, jadąc do miasta i z miasta. I wtedy właśnie ten kolejarz, który tam stoi w tłumie, powiedział, że pociąg nie pojedzie. Było już po dwunastej w nocy. Elżbieta stanęła bezradna na stopniach wagonu. Co teraz zrobić ze sobą?

Meżczyzna się roześmiał.

— O ile pani się nie boi, to może pójdzie

pani ze mną, zdaje się, że dążymy w jednym kierunku, a i tak musimy być dzisiaj w domu.

Bać się? Czego? Nawet ta śmiertelna, puszysta biel śniegu wyżej kolan nie przerażała jej. Młodość ma wystarczające zapasy siły i odwagi do pokonywania trudności, a Elżbieta była młoda i ufna.

— Skorzystam z pańskiej propozycji, gdyż nie widzę innego wyjścia, a postaram się, aby pan nie miał kłopotów z racji mego towarzystwa — jestem silna.

Wtedy przedstawił się jej: „Zygmunt Radwański”.

Sala zaczęła się uciszać, przyszli już pierwsi zwiastuni mającej się odbyć rozprawy, ale Elżbieta nieczego nie widziała, ani nie słyszała, utonęła we wspomnieniach...

...Brnęli po śniegach przeszło dwie godziny; przed domem Elżbiety Radwański pomógł jej otrzepać się z śniegu, gdyż wyglądała (zresztą oboje) jak zamrożona kula śnieżna. Życzyl jej dobrej nocy i odszedł.

Coraz częściej spotykali się w czasie podróży, którą przebywali razem w milczeniu, albo na pogawędce. Elżbieta miała to, co Radwański określał „cudowną pogodą ducha”. On jej nie posiadał. Milczenie, nieufność, podejrzliwość, to były jego nieodstępne cienie, to też pragnął coraz bardziej jej towarzystwa.

Przyszła wiosna, świat roztapiał się w cieple.

I wtedy, kiedy Radwański powiedział Elżbiecie, że nie wyobraża sobie dalej życia bez niej, dowiedziała się, że on... ma żonę.

Miesiące następne i lata przeszły jej w cierpieniu i miłości. Walka między sumieniem, a uczuciem zatruwała każdą pogodną chwilę, ale nie było już możliwości odwrotu. Zygmunt oświadczył jej, że jego postanowienie jest nieodwołalne, że rozsądniej jest ułożyć życie tak, aby raczej je-

dną osobą cierpiał, aniżeli trzy. Na to cierpienie skazali oboje jego żonę.

Elżbieta właściwie nie brała w tem udziału. Początkowo starała się uwolnić od Zygmunta i używała podstępów, aby mu wytłumaczyć (wbrew własnym uczuciom), że nie wzbudza w niej zainteresowania, że sama już ma inne plany przyszłości.

Wszystkie usiłowania rozbiły się o pokerną próbę o miłość...

Cztery lata przeszły, Radwański wziął rozwód, a potem... odbył się ślub... Lepiej nie wspominać tego momentu, torturowała się pytaniem, czy nie dosięgnie jej czyjeś przekleństwo.

Zygmunt odnosił się do niej, jak do cennej figuryki, którą zdobył z trudem i którą może jakiś zazdrosny o jego szczęście bóg zechce mu odebrać. Zastanawiała się, czy nie męczy go sumienie o tamtą kobietę.

Idylla trwała rok, a potem cztery lata kary, ciężkiej może zasłużonej kary. Kto karze za miłość? Gdzie są takie prawa? Zresztą dłużej o tem myśleć... Czy ten człowiek, który tam stoi w tłumie w kolejowym mundurze przypomina sobie?... Może nawet nie wie, napełnia nie wie o tem, że jest malutkim ogniwem w splocie wypadków, może...

— Czy pani słyszy moje pytanie?

— ...Nie... przepraszam... może pan prokurator będzie łaskaw... „Nie jej nie zostało oszczędzone, nie z tych wszystkich nędz, jakim życie rozporządza. „Wszystko co się dzieje, jest w swej istocie podobne do człowieka, któremu się wydarza... Czy do niej jest podobne morderstwo?... Czy ona jest podobna...”

— Pani Elżbieto, niech się pani otrząśnie, co się z panią dzieje, tak nie można...

...„dzieje się... podobne...”

— Proszę o wodę... źle się czuję, o tak... już lepiej... dziękuję...

Na sali poruszenie.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Obwieszczenia urzędowe

Obwieszczenie

dotyczące wywozu śmieci.

Oplatę za wywóz śmieci i popiołu ustala się z mocą obowiązującą od 1 maja 1940 na 75 groszy od skrzynki na popiół.

Kraków, 30 maja -940.

Starosta Miejski.
Schmid

Obwieszczenie

Dotyczy: Opłaty za czyszczenie ulic.

Właściciele budynków na obszarze miasta Krakowa obowiązani są od dnia 1-go kwietnia 1940 r. uiszczać opłatę za czyszczenie ulic.

Opłata ta wynosi 100% opłaty kanalo-wej przy starych budynkach oraz 200% opłaty kanalo-wej przy nowych budynkach.

Podstawą wymiaru dla opłaty za czyszczenie ulic jest zarówno stała opłata kanalo-wa, jak i ta opłata kanalo-wa, która oblicza się według zużycia wody.

Pojęcia starych i nowych budynków należy oceniać według polskiej ustawy o podatku od nieruchomości.

Opłata za czyszczenie ulic przypada do zapłaty podobnie jak opłata kanalo-wa od nieruchomości kwartalnie do 15 czerwca, 15 września, 15 grudnia i 15 marca i należy uiszczać ją w tych samych kasach miejskich.

Kraków, dnia 27 maja 1940 r.

Starosta Miejski.
Schmid

Obwieszczenie

dotyczy: nowych cen za prąd dostarczany przez Elektrownię Miejską.

Z ważnością od dnia 1 czerwca 1940 r. wzgl. z rozpoczęciem się III. okresu odczytywania, wchodzi w miejsce taryfy blokowej dla gospodarstw domowych i dotychczasowej taryfy za światło i siłę, ustalona dziś przezenniem taryfa cen zasadniczych dla odbiorców taryfowych.

Ceny za prąd dla wielkich odbiorców ustali się ponownie odpowiednio do nowego uregulowania dla odbiorców taryfowych.

Bliższych wyjaśnień udziela Dyrekcja Elektrowni M.

Kraków, dnia 30 maja 1940 r.

Starosta Miejski.
Schmid

Obwieszczenie

dot. ustalenia nowych cen za zużycie gazu z Gazowni Miejskiej.

Z dniem 1 czerwca 1940 r. wzgl. z ważnością od okresu VI według stanu licznika wchodzi w życie podwyżka ceny o 3 grosze za 1 cbm gazu wszelkiego rodzaju zużytego w gospodarstwie domowym.

Ceny za zużycie gazu w przemyśle, zostają stosownie do tego rozporządzenia nowo unormowane.

Kraków, dnia 28 maja 1940 r.

Der Stadthauptmann:
Schmid.

Kino „Atlantic“

KRAKÓW, STRADOM 15

Od piątku 31 maja do czwartku 6 czerwca r. b. — ciekawy film na tle prawdziwego zdarzenia p. t.

DWULICOWY CZŁOWIEK

W rolach głównych:

GUSTAW DIESSEL,
RENE DELTGENA
KAROLIA HÖHN

Oryginalne brazylijskie przesłanie ludowe. Piękna podzwrotnikowa krajoobraz. — Ponadto dodatek. Początek w dniu powszednim o godz. 8.30, 5.15 i 7.00. — W soboty i niedziele o godz. 8, 4.30, 6 i 7.30. — Poranek w niedzielę dnia 2 czerwca o godz. 10.15 i 12.

Kino „ADRIA“

KRAKÓW, ul. STAROWIŚLNA 21

wyświetla od piątku, 31 maja 1940 r. arcywesołą komedię p. t.:

„Halla Janina!“

w rolach głównych:

Johannes Hoesters, Rudi Godden, Mady Rahl, Else Elster, Kate Kühl, Erich Ponto

oraz aktualny tygodnik dźwiękowy. Początek programów o godz. 8.30, 5.30, i 7.30.

W niedziele i święta poranki o godz. 10-tej i 12-stej.

Duże Przedsiębiorstwo sprzeda używane kotły parowe

zdatne do użytku:

1	kocioł Tischbein,	210 m ²	powierzchni ogrzewalnej,	7 Atü,
3	„	200 m ²	„	7 Atü,
1	„	200 m ²	„	8 Atü.

Kotły mogą być poddane oględzinom. — Zainteresowani mogą się zgłosić do Administracji Gońca Krakowskiego pod Nr. „1187k“.

1187k

Z dniem 1. czerwca 1940 przenosimy biura nasze z ulicy Franciszkańskiej 1 na

OSTRING 12

(Andrzeja Potockiego 12)

Telefon jak dotychczas 201-25

OSRAM

A. G.

Dobre światło przez Osramówki!

Co grają w kinach?

Kino „Świt“ (Straszewskiego 18): „Sportowiec mimo woli“ z Adolfem Dymszą, po raz pierwszy w Krakowie.

Kino „Adria“ (Starowiślna 21): „Halla Janina“. Dodatek: Aktualny Tygodnik wojenny.

Kino „Atlantic“ (Stradom 15): „Dwulicowy człowiek“. Film osnuty na tle prawdziwego zdarzenia.

KINO „ŚWIT“

Kraków Straszewskiego 18

wyświetla od piątku 31. V. r. b. uroczy i niezwykle wesoły film p. t.

Sportowiec mimo woli

z ADOLFEM DYMSZĄ w głównej roli

Film nakręcony bezpośrednio przed wojną — i będzie grany poraz pierwszy w Krakowie

Akcja odbywa się w przeczudnej przyrodzie Tatrzańkiej. Piękno gór i stale miły nastrój przykuwa widza

Początek o godz. 8.30, 5.30 i 7.30. W niedziele i święta poranki o godz. 10 i 12

NADPROGRAM:

DODATEK KULTURALNY
i najnowszy TYGODNIK

Jako komisaryczny zarządca firmy

Mendel Weinreb Drukarnia

Kielce, Pierackiego 1d. 8

wzywam niniejszym wszystkich dłużników, wymienionej firmy, aby dla uniknięcia kroków sądowych uregulowali swoje zobowiązania, pochodzące z rachunków, jak również z weksli i protestów, znajdujących się jeszcze w obiegu, a to najpóźniej do dnia 10 czerwca 1940 r.

Równocześnie wzywam wszystkich wierzycieli, aby do tego samego terminu zgłosili swoje pretensje, przedkładając zarazem wiarygodne dokumenty dowodowe. Po upływie wyżej podanego terminu pretensje nie mogą być uwzględniane.

Der Treuhänder
für die Druckereibetriebe
der Distrikte Krakau u. Radom
Krakau, Wielopole 1.

1198k

NAJWIĘKSZY SALON KAPELUSZY DAMSKICH

MODELE WIEDEŃSKIE

D. SCHREIBER Kraków, ul. Floriańska 32

1120k

zarządca: Fr. Korbiel

Prosimy o wyraźne i czytelne wypisywanie treści ogłoszeń.

Pomyłki wynikłe z powodu niewyraźnego i nieczytelnego pisma nie będą uwzględniane.

